

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan talous

Hallitusneuvotteluiden kuulemistilaisuus 3.5.2023 klo 15.45-16.30

Pasi Rentola, talousjohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

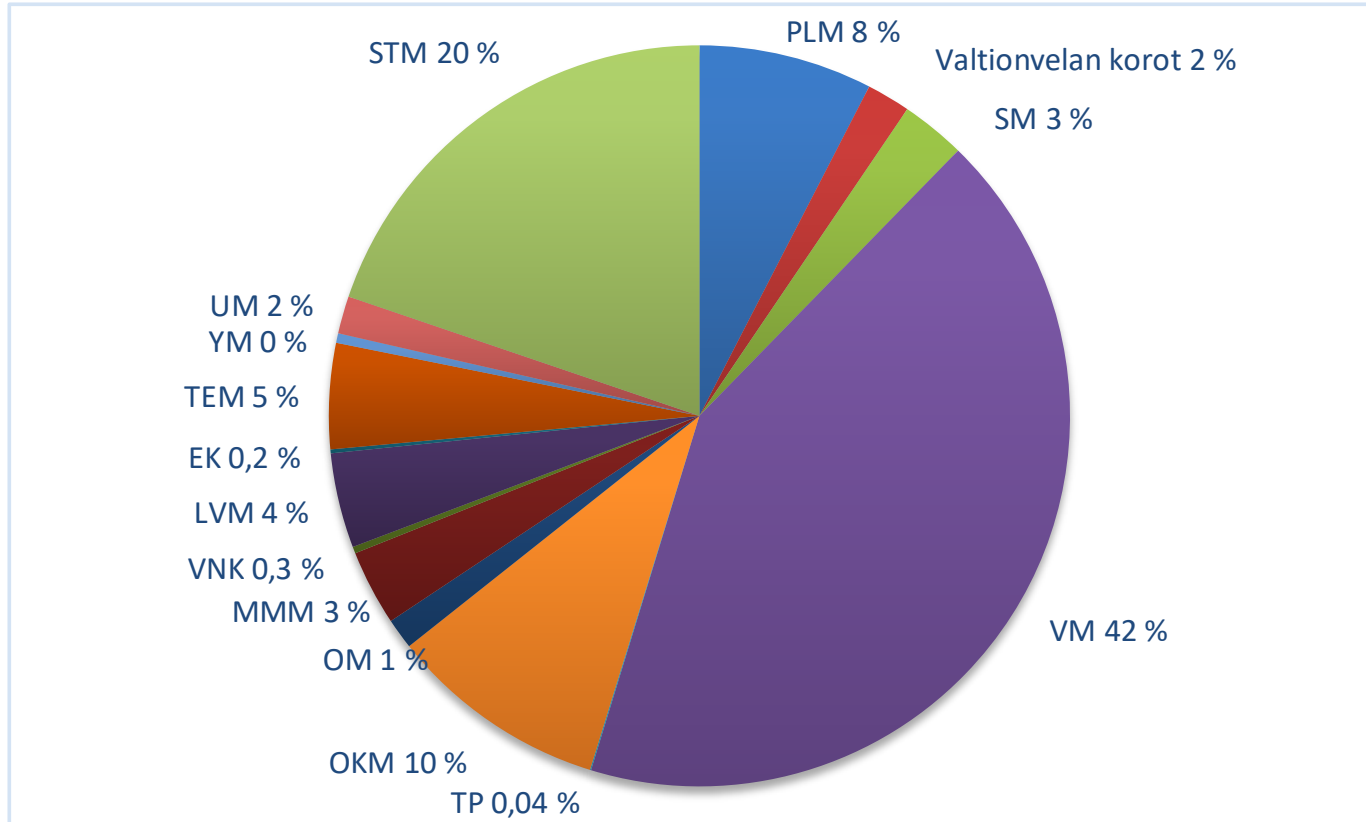
Teemat

I Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan julkisen talouden kokonaisuus

II Keskeiset muutokset ja kehysnäköymä

III Kuntatalous ja muuta

Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus VTA 2023 (83 mrd. euroa) menoista

Opetus- ja kulttuuritoimen julkinen rahoitus

- Opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokan 29 loppusumma 7,7 mrd. euroa
 - Lisäksi kuntien rahoitusosuus toisen asteen perustutkintoon valmistavassa koulutuksessa noin 1,5 mrd. euroa

> OKM hallinnoi rahoitusta 9,2 mrd. euroa vuosittain
- Valtiovarainministeriön pääluokassa 28 kuntien peruspalveluiden valtionosuuden määrä 2,1 mrd. euroa
 - Kuntien laskennallinen rahoitusosuus 7,5 mrd. euroa
 - VM pääluokasta varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, kirjasto ja kuntien kulttuuritoimi
- **> Toimialan julkinen rahoitus yhteensä noin 17 mrd. euroa**

Valtion talousarvio 2023, pääluokka 29

	2022 TA milj. €	2023 TAE milj. €	Muutos 2022 talousarviosta	
			milj. €	%
Pääluokka yhteensä	7 475	7 692	216	3
Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	296	328	32	11
Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö	886	922	36	4
Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus	1 288	1 333	45	3
Korkeakouluopetus ja tutkimus	3 455	3 522	67	2
Opintotuki	703	757	54	8
Taide ja kulttuuri	613	599	-14	-2
Liikuntatoimi	153	154	1	1
Nuorisotyö	81	77	-5	-6

OKM pääluokan talouden kehityksestä (1)

- **Hallituskaudella 2015-2019** hallinnonalan määrärahoihin tehtiin noin 1 mrd. euron suuruiset menovähennykset
 - Indeksien jäädyttäminen -350 milj. euroa
 - Ammatillinen koulutus -190 milj. euroa
 - Korkeakouluopetus ja –tutkimus -105 milj. euroa
 - Opintotuki -70 milj. euroa
 - Varhaiskasvatuksen uudistaminen -130 milj. euroa
 - Perusopetuksen laadun kehittämisavustukset ja ryhmäkokoavustukset -45 milj. euroa
- Hallituskaudella 2015-2019 hallinnonalalle osoitettiin kärkihankerahoitusta noin 300 milj. euroa. Myös tutkimusrahoitusta lisättiin määrääkaikaisesti.

OKM pääluokan talouden kehityksestä (2)

- **Hallituskaudella 2019-2023** hallinnonalalle ei kohdistettu leikkauksia
- Hallitusohjelman mukaisesti pysyviä määrärahoja lisättiin noin 300 milj. euroa ja määräaikaista tulevaisuusinvestointirahoitusta vuosille 2020-2022 noin 540 milj. euroa
- Lisäksi Koronaepidemian johdosta vuosina 2020-2022 rahoitusta lisättiin noin 800 milj. euroa
- Ukrainan sodan johdosta määrärahoja on lisätty noin 300 milj. euroa varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen valmistavan koulutuksen järjestämiseen
- Rahapelitoiminnan tuoton alenemista on kompensoitu vuosittain noin 150 milj. eurolla vuodesta 2020 lukien

Tekninen kehyspäättös 2024-2027 (1)

- Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus
 - Valtakunnallisesti kustannusperusteinen järjestelmä
 - Riippuu kuntatalouden tilanteesta
 - Kehyksessä ei laatu- ja tasa-arvorahoitusta
- Lukiokoulutus
 - Kustannuksiin perustuva järjestelmä ja lisäksi kuntien lisärahoitusta noin 100 milj. euroa/vuodessa
- Ammatillinen koulutus
 - Oppivelvollisuuden pidentämisen rahoitustaso osoittautunut riittäväksi
- Jatkuvan oppimisen määrärahataso kehyksessä 15 milj. euroa

Tekninen kehyspäättös 2024-2027 (2)

- Korkeakouluopetus ja –tutkimus; TKI-tiekartan toimeenpanosta kirjaus. Esitys 700 milj. euron lisäys vuoteen 2027 mennessä
- Opintotuessa kaikki menot lakisääteisiä, joista opintolainahyvitysmenojen osuus kasvaa
- Kulttuuri/liikunta/nuoriso; rahoitustaso vakaa > edellisessä kehyspäättöksessä lisätty rahapelitoiminnan tuoton alenemisen kompensatio. OKM:n osuus kompensatiosta noin 140 milj. euroa
- Hallinnonalan virastoista osalla talouden näkymät haasteelliset (erityisesti OKM ja OPH). Toimintamenoihin on tehty määräaikaista korotuksia, joita ei ole kehyksessä ja siirtomäärärahat on käytetty loppuun

Kuntatalous 2023-2027

- Kuntien peruspalveluiden kustannukset kaikki sivistystoimen kustannuksia
- Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on kehyskaudella lähellä neutraalia
- Kuntiin kohdistuu vain joitakin aiempia päätösperäisiä toimia, joihin osoitetaan täysi valtionrahoitus (mm. oppivelvollisuuden laajentaminen)
- Kuntien valtionosuuksia lisää erityisesti vuonna 2025 työvoimapalveluiden järjestämismvastuun siirto kunnille ja siihen liittyvä kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen
- Kuntien valtionosuuksia alentavat hallitusohjelman määräaikaisten lisäysten päättyminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvien kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien tulojen ja kustannusten tarkistus

Lapsi-ikäluokan pienentymisen vaikutukset kasvatuksen ja opetuksen kustannuksiin

- Ikäluokkien pienentymisestä aiheutuva varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen laskennallinen vuosittainen rahoitustarve vähenee vuoteen 2030 mennessä noin neljänneksellä (Perusopetuksessa noin -15 %)
- Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen nykyinen rahoitustaso on noin 9 mrd. euroa
- Palvelutarpeen vähentyminen säästöpotentiaali julkiseen rahoitukseen enimmillään noin 800-900 milj. euroa vuositasolla
- Varhaiskasvatuksen kustannusten ei odoteta laskevan osallistumisasteen nousun vuoksi
- Säästön toteutuminen edellyttää rakenteellisia uudistuksia mm. järjestäjäverkkoon sen varmistamiseksi, että yksikkökustannukset (oppilaskohtaiset) eivät kasva kohtuuttomasti

Kiitos